

S. Sayısı : 18

Gümrük tarifesi kanununun 28 inci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Karma Komisyon raporu (1/34)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 656, 6 - 2611

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1499 sayılı Gümrük Tarifesi kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . XI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

E. Peker

Kanun gerekçesi

1 . VI . 1929 tarihli ve 1499 sayılı Gümrük Tarifesi kanununun 28 nci maddesini tadil eden 12 . I . 1932 neşir tarihli ve 1926 sayılı kanunda (Gümrük umumi tarifesi, 6,614 618 gram sâf altın ihtiva eden bir Türk altını 8,12 Türk lirası hesabıyla tesbit ve bu hesap tarife nispetlerinde esas ittihaz edilmiş olduğundan bu kanunun tatbiki sırasında Türk altını ile Türk lirası arasındaki her üç aylık vasatı nispet, Türk lirasının sabit kıymet arzeden eenebi dövizlerine nispetlerini ve halis altının beynelmilel fiyatlarını nazara alarak, Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından tesbit edilecek olan altın fiyatına göre % 20 derecesinde bir tenezzül veya tereffü arzedecek olursa umumi tarifede gösterilen resimler üzerinde Gümrük ve İnhisarlar Vekili tarafından bu tenezzül veya tereffü nispetinde tenzilât veya zammiyat icra ve tarifedeki resimler müteakip üç ay zarfında ona göre tenzil veya zamlarıyla tatbik ve istifa olunur.) denilmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından alınan bir yazıda altın fiyatı 2084,3 kuruş olarak tesbit alınıp bakanlığımıza bildirilmiş olduğundan yukardaki madde mucibince Tarife cetvelindeki bütün gümrük resimlerine % 156, 6539 nispetinde zam yapılması iktiza etmektedir.

Halbuki bunlar meyanında akaryakıt ve buna benzer lüzumlu ve hayati maddeler de bulunduğu bunların resimlerinin yukardaki nispet dairesinde yükseltilmesi halkın bu kabîl mübrem ihtiyaçlarını yüksek fiyatlarla temin etmelerini mucip olacağından uygun görülmemektedir.

Bu maksadı temin için 28 nci maddeye bir fıkra eklenmesine lüzum hâsıl olmuştur.

Bütçe, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Ticaret Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.

Karma Komisyon

Esas No. 1/34

Karar No. 1

29 . XI . 1946

Yüksek Başkanlığa

1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 1926 sayılı kanunla değiştirilmiş olan 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Başkanlığım 11 . XI . 1946 tarih ve 6/2611 sayılı yazısıyla Büyük Meclise sunulan kanun tasarısı, Kamutaym 13 . XI . 1946 tarihli oturumunda alınan karar gereğince, Bütçe, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Ticaret Komisyonlarından kurulan Karma Komisyona tevdi buyurulmuştur. Tasarı iptida Karma Komisyoneca seçilen bir tâli komisyonda incelenmiş ve tâli Komisyonun incelemesi sonunda Karma Komisyonda konulmuştur.

Gümrük Tarife Kanununun 28 nci maddesi Gümrük Tarife Kanununun tatbiki sırasında, Türk altını ile Türk lirası arasında her üç aylık vasatî nispetin; Türk lirasının sabit kıymet arzeden cebebi dövizlerine ve halis altının Milletlerarası fiyatları nazara alınarak, Cumhuriyet Merkez Bankasınca tesbit edilecek alış fiyatına göre, % 20 derecesinde bir tenezzül veya tereffü arzetmesi halinde, umumi tarifede gösterilen resimlerin o nispette artırılarak veya eksiltilerek tatbik ve istifasını âmir bulunmaktadır. Hükümetçe 7 Eylül 1946 tarihinde Türk parası kıymetinin yeniden tesbiti yolunda alınan kararlar dolayısıyla bu hükmün tatbik edilmesinin gümrük resmine zam yapılmasının ve bu zammın hariçten getirilen ve memleketin mübrem ihtiyaçlarını karşılayan bazı eşyanın fiyatlarının artmasını mucip olacağı gözönünde tutularak Hükümetçe hazırlanan tasarı kanunun âmir hükmüne göre yapılması gereken zamların, ekonomik şartlar ve memleket ihtiyaçları icaplarına göre bazı maddelere daha az nispette tatbik edilmesi veya hiç zam yapılmaması suretiyle gümrük resminin istifasını sağlamak için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesini mu-tazammın bulunmaktadır.

Komisyonda yapılan konuşma sonunda:

Gümrük resminin, sıklet esası üzerinden alınması usulünün en zaruri icaplarından biri olan 28 nci madde hükmünün para kıymeti de-

ğişikliklerinde, bazı ihtiyaç maddeleri üzerinde, mutlak şekilde tatbik edilmeyerek, ekonomik şartlara ve icaplara göre ve daha az gümrük resmi alınmak suretiyle tatbikinin memleket ihtiyaçlarına daha uygun olacağı sonucuna komisyoneca varılarak tasarı esas itibarıyla kabul edilmiştir.

Ancak yürürlükte bulunan 28 nci madde ile tasarıda teklif edilen fıkra hükümleri gereğince, gümrük resminde tatbiki tesbit edilecek, Hükümetçe ekonomik şartlar ve memleketin ihtiyacı icaplarına göre, tekrar indirilmesi halinde, bu indirmenin ilân tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girmesi, tarifelerde temin edilmesi gereken istikrar icaplarından biri olarak uygun görülmüş ve tasarıya bu hükmü sağlayacak bir fıkra eklenmiştir.

Kamutaym onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Karma Komis-

Yön	Sözcü	Kâtip
Edirne	İzmir	Ankara
M. N. Gündüzalp	M. Mirsel	F. Öymen
Ankara	Ankara	Diyarbakır
N. C. Akkerman	C. Gölet	V. Dicleli
Eskişehir	Mardin	Niğde
A. Potuoğlu	R. Erten	R. Gürsoy
Bursa	Yozgad	Mardin
F. Bük	A. Sungur	S. Düzgören
Erzurum	Malatya	Erzurum
K. Kamu	O. Taner	M. H. Göle
Kastamonu	Mardin	Zonguldak
F. Mağara	A. Şatana	O. S. Orhon
İzmir	Samsun	Kayseri
Ş. Adalan	R. Iştan	R. Turgut
Kastamonu	Samsun	Tokad
H. Çelen	Ö. Karataş	C. Kovalı
Amasya	Niğde	Trabzon
E. Uras	H. Ulusoy	İmzada bulunmadı
Aydın	Diyarbakır	Samsun
R. Alpman	Ş. Uluğ	M. Köprülü
Trabzon	Yozgad	Yozgad
D. Eyüpoğlu	Z. Arkant	S. İçöz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1499 sayılı Gümrük Tarifesi Kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir :

Şukadar ki, ekonomik şartların icabına göre gerekli görülen eşyalar üzerinde resimleri daha az artırımağa veya hiç artırmamağa ve bu madde hükmüne göre artırılmış resimleri indirmeğe Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>R. Peker</i>	Başb. Yardımcısı
Devlet Bakanı	<i>M. Ökmen</i>
<i>M. A. Renda</i>	Adalet Bakanı
Millî Savınma Bakanı	<i>Ş. Devrin</i>
<i>C. C. Toydemir</i>	İçişleri Bakanı
Dışişleri Bakanı	<i>Ş. Sökmensüer</i>
<i>H. Saka</i>	Maliye Bakanı
Millî Eğitim Bakanı	<i>H. N. Keşmir</i>
<i>Reşat Ş. Sırer</i>	Bayındırlık Bakanı
Ekonomi Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>T. B. Balta</i>	<i>Dr. B. Uz</i>
Gümrük ve Tekel Bkanı	Tarım Bakanı
<i>T. Coşkan</i>	<i>F. Kurdoğlu</i>
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>Ş. Koçak</i>	<i>Atıf İnan</i>
Çalışma Bakanı	
<i>Dr. S. İrmak</i>	

KARMA KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

1499 sayılı Gümrük tarifesi kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1499 sayılı Gümrük tarifesi kanununun 28 nci maddesini değiştiren 1926 sayılı kanuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

Şu kadar ki ekonomik şartların icabına göre gerekli görülen eşyalar üzerinde resimleri daha az artırımağa veya hiç artırmamağa ve bu madde hükmüne göre artırılmış resimleri indirmeğe Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Yukarıki fıkralar hükümlerine göre tesbit edilecek artışlardan indirme yapılmasına dair alınacak Bakanlar Kurulu kararları yayımları tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.